

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Nobilitas, Equestris, Serenissimæ domûs Badensis ê
Scuto eius gentilitio, ac arbore Genealogicâ ritu Equestri
Combrobate - Cod. Rastatt 114**

[S.l.], [17. Jahrh., nach 1677]

[urn:nbn:de:bsz:31-303732](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-303732)

~~Inh. 304~~
Rastatt 114

304

1

Equestris Nobilitas
Serenissimo Domus Badensis
è Scuto eius gentilitio, ac arbore
Genealogicâ ritu Equestri
Comprobata.

Introitus.

Scholiafarus misera Purgatoris Conditio! . . .
alternis venere diebus . . . Cedere ligna de
hyeme . . . Virgarum parare fascies . . . et tamen
mirum quantum excruciant me nasutuli
. . . asinum de hyeme ago nequiculis, dum
ad lente torrendos Isaaculos ligna fero . . . de
estate fugiunt me lanem velut rabidum, dum
fero pondus dici et ostus. Schmuzilus qui in
iis Gater, asinum agis, asininam nonne in-
duisti pellem, ac asininum capsillitium.

Scholiaf. audacule sicine illudis Gateri? Schmuz
houine ludibrium? loquor splendorem Gater
no glorio? noli indignari Gater. lanem de
non vocabunt amplius rabidum; nam opa,
quo sub mensa mihi dedisti hodie, sat tibi
placate derosisti. Scholiaf. me herile! et
pueri nasum. Squinocrotis habent. labora,
dum comedere! affer huius fellas . . . in suum

Quamvis dispone locum . . . in medio
altius pone sca bellum . . . nesci, quid
pompe hodie habituri sint Academici
nostri? . . . cito cito Schmuzle . . .
hem Strepitum! adveniunt . . . para-
mus abitum, ad fores tamen prostolau-
it, si expedit, ad nutum redeas Schmuz
ut Subes Ceter.

Propositio.

Heroldus age Scholiafare, curum leo-
nes in atrium archant . . . nos vero ho-
diernum nostrum Serenissimo coram
ai Illustrissimo Spectatore ordiamur
plausum. Suum quisq; interim doneat
locum: ego, quo ouasio ludi nostri, quis lo-
pus, qualis demum eius sit ordo, Spectatore
docebo paruis . . .

Serenissimi, Illustrissimi, Gene-
rosissimi Sacri Romani Imperii
Principes, Duces, Comites, Barones .
Consultissimi, ornatissimi ai Doctissimi
Domini Domini Republice nostro
literario Merenales ai Fautores
benevolentissimi, ceterique omnium or-
dinum Spectatores perquam gra-
tiosi.

2

Luce m dym auspiciamus hodie quintam Ca-
lendas Junii Divo Wilhelmo Sarum,
eamque Wilhelmo I gloriosissimo me-
morio Serenissimo Marchioni Badenfi
et. et. Atheni hujatis Fundatori Clemen-
tissimo Onomastiam et anniversariam
gloriosissimam eius palam refecturi me-
moriā, ludum coram equestrem: quijspe
ita olim hui Roma reminiscatur Augustis
in grati animi Significationem exhibere sta-
tuimus. Equestris autem fortissimum
Wilhelmi nostri Patrio Patrio Nobili-
tas nobis ritu equestri comprobanda erit: id
quod, ut fiat commodè, Generalem primum
ludi equestris, artis heraldicæ, ac Genealo-
gio demonstrationis notitiam dare licebit.
Scutum deinde Gentilitium Serenissimo
Domus Badenfi in Patrios partitum Ju-
venes quisque coram Heroldo comprobabit
suum. ac demum solennem actum nostrū
demonstratio equestris Genealogia corona-
bit. atque hoc erit unice, quod ludo nostro
literario in ludo equestri, postandum compsetat.
Certamen ipsū, atque Congressum in equestri
nostra horatiorum Badiorum familiā
obstupuimus hactenus, et denuo in Sere-
nissimā ac Illustrissimā Rudovici
Wilhelmi fortissimi Germanio Alex-
progenie, ac equestris sanguine semper
Augusto in obvio quoque Martis campo
obstupescendum suscipiemus.

Inductio I

Quare agite literati pugiles, ad certamen
vos literarium accingite, provinciales areas
suo quamvis affigite Clavo. . . atque confi-
dentes leges, ac ritus Torneamentorum una
cum adjunctis explicare, quæstionem comite-
tur quæstio, responsum responsio. Sausenber-
gensis primam mihi summo quærendi pro-
vinciam: quid veniat sub nomine huius
equestris? Badensis videtur huius equestris
Torneamentum est ab Henrico I Impera-
toris institutum, quo certis confirmato legibus
ad bella redderet aptior Germana Nobilitas
et familiae Equestris à non Equestri dignoscen-
tur Nobilitate. Badenwillanus. Cedo, quæ
leges illo? quas in Torneamentis observatas
dicis. Hochbergensis. Stungam paucis. leges
Saniebant excludentes alias, alias ordinantes.
Ebersteinensis. quæ sunt illo quas excludentes
vocas? Hochberg. paucos recensebo, quas, qui
violaverit, Equestri inferior nobilitate di-
mittebatur. primo nobilitatis Testimonium
suo a quarto habeat progenitore. Deinde
legitimo ac honesto sit natus in matrimonio
verbo mercaturam, aliaque ignobilitatis ne-
gotia exeruerit nunquam, ac postremo neu
sit perduellis Cosari, neu Gladiator dolosus,
neu Cæcis proditor, neu auctor datus in pro-
lio fugo. Hötelenis quas autem leges ordi-
nantes vocas? Hochberg. alio ordinabant ten-
tamina certamen antecedentia, alio certa-
men ipsum; illas autem recensens se
solum huius Invat, quæ hæc factæ sunt:

prima. mortalis pugil peccata ante excipiet
 sua, ne improvise occumbens periculo eternū
 pereat. altera. ipso ludorum die ad sui quisque
 Circuli Regem accedat, nomenque suum ab He-
 roldo Matriculo inscribi curet. Tertia. Scutu
 gentilitium, justam progenitorum seriem,
 galeam, gladiumve ad inspectionem Herol-
 do deferat. Sausenbergensis deursione rite
 celebrata quid denno factum? Badensibus
 rursus cuique ad suum accedendum erat Cir-
 culi Regem, ac Testimonium deursionis
 facto scriptum petendum; qualia accepisse,
 ut ceteros doceam, Hermannum III et IV
Serenissimos olim Marchiones Badenses testatur
 Liber actus Torneamentorum. Götel: dum
 de Circuli Regibus mentionem facis, quinam
 illi? Badensibus quatuor fuisse tantum reperio,
 alium Bavarii, Suevii alium, alium Rhe-
nani, alium Franconici Circuli, non illos
 quidem perpetuos sed quolibet in Torneamento
 neo-electos, quorum non unum est Serenissi-
ma Badensi familia recenset nominatus
 ante Torneamentorum Liber. Götel, quode-
 rat ipsorum munus? Badensibus idem quod
Heroldorum: indicere nempe Torneamenta,
 aptare locum, et de salvo conductu et hospiti-
 tiis prospicere, die deursionis Matriculo
 inscribere equitum nomina, Lustrationi in-
 signium, ac galearum partitioni preesse,
 deursionis demum Testimonium scripto
 Lignatum dare. Sausenberg: qui igitur nobili-
 tas Equestris ex insignibus probata est?
Eberstein: ex scuto et apice insignium sive

in Galeis. Lausenberg, qui verò ex Leuto & Eberst.
è demonstrata figurarum origine, è Domi-
norum Nobilitate, è figurarum Symbolis,
atque excellentiâ, demum equestrem nobilita-
tem colligunt Leraldi ex Lezelis potissimum,
quippe hoc ordo sunt a vestibus vermiculatis,
et variegatis, quæ in ludis usi sunt equites,
quales in utraque Sponheimensi huius videre est.
Badenvillanus. unde vero a vitam nobilitate
probas? Lausenberg. ex figurarum paucitate,
ut in Badensi videre est; quadrifariam tantum
fuisse lectum serenissimo Domus Badensis
Scutum Soulo adhuc decimo quarto, antequam
opima Philippi Hockbergici hereditas auer-
sisset, Christlet in Testatur, dum Christophorus
I aucto Dominorum numero et arcâ^{um} auget
numerum. Castellahbergensis. quomodo ex a-
pice seu Timbris cognoscitur Nobilitas? Ba-
denvil. è maiori Galearum numero ac Territo-
riorum designatione, et galearum Regimentis
atque infidentibus figuris, et latiori, et arctiori
Galearum diductione. Nota autem sepeo Gen-
tilitio nobilitas vel maxime confirmatur è pro-
sensionum in Regna atque Provincias numero
quos Serdinandus et Maximilianus Floriosimi-
mo memorio Marchio Badensis artis Scutario
studiosissimus profertim in Coronas regio-
nenses, Castellanas, Liulas Neopolitanas,
Hierosolymitanas et Austriacas. Curtis mul-
tisariam lectis indicari voluit Badensl.
qui demum Equestris nobilitas ex demonstra-
tione Genealogicâ ab Heroldo cognita est?
Rötel. recensenda erat ab equite nunquam
interrupta progenitorum series, qua Eques
nobilis in suos avos, proavos, et abavos as-
cendendo suo prosapia et in signum antiqui-
tatem, sive per quatuor, sive prout diversi-
modè à variis requiritur, per se demum

Progenitoris commonstrabat Badens. quo au-
tem ritu id factum? Herold: hoc fere modo.
Eques nobilis castra Cancellos constitutus bis in-
flato Cornu ad insignium horum lastratio-
nem provocabat Heroldum, qui postquam ob-
latam sibi esperam approbaverat, Galeo e-
quitis duo Cornua, non Infamio, sed probato
Nobilitatis signa affigebat. quare agite eodem
nunc ritu Gloriosissimum fundatorem
nostrum Lorenissimum Saxi Romani
Imperii fuisse equitem palam comprobemus;
ad ritum quisque se interim accingat, atque
ex condicto ad ostium Cancelli post compa-
rete. . . .

Episodium I

. . . . Bredellus. Spatium et michi nunc Suppe-
ret gratam Wilhelmo significare mentem,
quippe cui officium Bredellatis hactenus me-
um in acceptis refero. . . . optime autem id
prostandum reor, si Statuta nostri Athenici
Wilhelmo lata, totidem veluti divino
prudentis oracula, certissima proinde Sangui-
nis nobilissimi Argumenta palam hic pro-
nunciavero.

Nos Guilielmus Dei gratia Marchio
Badensis et Hochbergensis, Landgravius
in Lausenberg, Comes in Sponheim et Eber-
stein, Dominus in Röthelen, Badenweiler,
Lahr et Mahlberg. Protes Comitiorum
Ratisbonensium ne non Imperialis
Camerae Spirensis Iudex Supremus
Ac. etc. etc.

Omnes Athenienses nostri non ita pridem
a nobis fundati Alumnis tenore presentium
prociipimus, statuimus ac prohibemus.
... primo ... Vagabundus. quan-
quam Camera obscuritatis Olfen for-
ensem Clarissimo ingenii mei perlycillo
illustrarim Britannis. Scholiastus. age
Schmuckle, cito Cancellor para. Vagabundus
Niam si Cubiculum Lor bono clathemati-
cum antea sagacitatis meae pneumaticae
exhauserim Parisiis. ... Jametti Systema
mundi Neotericum optimis, maximisque
objectionum bombis diruperim Berolini.
Schmuckle. ha ha ha Bombax est, an ergo Cate-
chus fuit Stumbar. Vagabundus. etsi naso Bo-
etico meo plusquam Ovidiano Virgilio. Acatho-
licos in Tabaco devorarim Tubingo. Schmuckle
ha ha ha Nassatus Boeta est, Spiritus ipsius
phlegmaticus Boeticus residet in Naso. Vagab-
etiam si Crudas adhuc Gramaticorum lentes
in pulterem Liconianam excoxerim Bononiae
campe ni Lymydidissimum eloquentio Chylum
digerim in Cerebri mei et Tomacho Bedell.
Niam hodie Grunniens Esau comedit, ac
digerit pulterem. Vagab. quini principali hoc
Scholiastus. non vis accipere loquacule, quod
dixi? Vagabundus. Jam enim mihi nullus adhuc
dubitationis Caminus fumat. Bedell.
cate mihi non fumat, quin a Civitate Superbio
fascinatam tibi Cerebrum pulterem. Vagabundus.
quini principali hoc in Atheno doctrino meo
uniquissima Canem ad praepitoralem inspec-
tionis Clavum suspendam venum. Bedell.
lens, Cier, pulo, Caro non fumat, Certe esurit.
... heru in domine Bauvalauree! an non et
pauporem pa invitam Gulo tuo metempsychico-
sin induisti Aristotelem? Vagabundus. ... quare
de bone vir, perquam gratiose Domine Be-
delle faillimo verborum meorum Buthyro

3
oblitum in intima cordis mei penetralia re-
condam. Bredell. nunquid cor tuum est tuus
Stomachus? butyrum enim loqueris. Vagab. si
te ad Capacitatis meae solem emolliri permiseris,
ut quo maribus, et simplicium, nomina Com-
posita liquefactum velutigni cerebro meoptum-
bum in Saxa iuventutis huius Cerebella ef-
fundere liceat. Bredell. licebit utique, si Testi-
monium scriptum mihi dederis tuum ad
Athenienses deferendum. Vagab. ipsa Scien-
tiarum Chirographa Cerebro inscripta meo
Testimonium perhibent de me. Bredell. ha ha
Domine Vagabunde nesci in articulum
VII Patulorum Atheniensi huius. viden ..
line allato aliunde probitatis ac solo gradus
Testimonio ad frequentandum in Atho Atheniense
nulli admittuntur. quare aut Testimonium
asser legitimum, aut pedem continuo ad Ca-
pitulum refer solum. Vagab. austerum dum Caro-
nem agere vis, Diogenem ego agam in dolio...
venis, propinabo. Bredell. certe habitandi ve-
ni inibi dolium tuum erit vacuum. abi, unde
venisti. Vagab. habe me excusatum mi Domine.
Bredell. exotics eiusmodi entusiasmos, ac labi-
nitatis excessus à tot academiis tecum ejectos,
neque nostrum fas est Atheniense ferat. Schmutz.
oje! oje! oje! Rholias. quid est Schmutzile, quid
est, dii Corvulum meum! quid mali tibi
audivit. Schmutz. oje, oje, oje Rholias. dii ergo
nequitate, ut malum pellant mala. Schmutz.
oje oje, leones mihi laecerunt manus. Rholias.
ostende fis. Schmutz. en vibices oje oje et rigens
mi reliquerunt os ad unguem o je oje. Bredell.
deliras parvule, os digiti est. Rholias. an non
dixi Sapius? leonina etiam festo hor die foviet
in Parvulos Cruditatis hisce in Scolis, dile Schmutz-
le. Satis tibi fiet. quid ergo mali fecisti?
Schmutz. pede meo Calvari coru Capita, et tum
mihi inflixerunt has plagas oje, oje oje.

Scholias: bestia sunt plusquam leones sunt,
et hoc Athenoum uelro nutriat? Credell.
stulticis. Te potius nimio in filium amore
irrebitum dicam indomitum educare iuenculu-
rum. Pater unguis levi vitillus natum. Admitti-
vis puerum ad Clases gramaticas et ne vel in ten-
tatis vis puerum loqueri minis. nescin quo sta-
tuerit prudentissimus fundator noster Lepren-
cerim. Carens filiorum principum, quos
et a Seneca ipso dixit educatos, dum in di-
pil articulo X. licentia iuuenum accomoda con-
ceat. Leueritate, ubi opus esse videbitur. ideo
que liberi nimio parentum nitentes a more
aut non admittuntur, aut admissi eijuntur.
Divinum profecto ac non nisi e Lerenissimo
prudentis fonte derivatum oraculum Iobmu-
teris ad hoc os incautum. Scholias qui uero
sistam iuenculo superfluum lacrymarum rivum?
Credell. Listerem ego consuetis virgultorum
fasciulis, attamen dies hui transeat in iubilis.
dulcissima hodie muscia pellat amaritatem....
heu uos Domini Collega ex hilaretis uelim
michi lacrymantem Schmutzgilum, fides,
ut saltem cum Gabre amat. Illusticis I.
Credere mihi Domine Collega non fides, sed
placetum, ut tunc curaret puerum, attamen ut
iubes fiat. agite..... ea tempore quid pra...

Januarius, Februarius, martius et Aprilis,
Septemper, octoper, novemper, decemper,
per Septemper octo, per novem, per decem
solueret noster Stylus
Illusticis et Aprilis.

Schmutz Drall Dralla Dalla dara et. Illusticis
II. Caremus continuo Gympana, Heraldi
in ore aderunt ne tamen intra cancellos, poni-
te, ad hoc bene aduertatis uelim, ut, quoties
suum cuiusque Suctum ab Heroldo fuerit
comprobatum Gympana denique resonent

Inductio II.

Herold. quod igitur felix faustumque sit, novitas Senti Badensis arca, dum divisas geritis, et territorii quisque sui in signe patris demonstrat juvenis, suum Badensis, Alohbergenfis suum, et sui suum singuli exhibeant: figurarum deducant originem, ac symbolum, suum et avitane, et hodiernam recensent territorii nobilitatem . . . quare ad altum auctat primus. . . .

Badens: generosissime, ac perquam gratiose domine Herolde! arcam demonstrat uris Badensem intra Cancellos, pace tua hui aucto. Herold quam affers insignis sui originem. Badensis ab Austrasianis Regibus, necio, qua fide deducit, rarius a Comitibus prois Badensibus derivant alii, quorum unum sub Ottone ellagno Ludis equestribus interfuisse, Baltheoque istud usque fuisse asperunt; usum proinde huius Balthei Lal antiquum nostris esse familia non ab re aspero, quippe et linea Alohbergenfis, quo tamen inveniunt seculo tertio decimo a Badens: exit, eodem usque est, ut in scuto Ottonis, qui anno millesimo trecentesimo octogesimo octo ad Lempacum cecidit, videre est. Herold num eiusdem semper fuit familia ellarchia Badensis? Badens. minime vero: peculiarium quimo quif se comitum lego, dum ellarchiam Alohbergensem jungeret Badensi nubendo Luditho ellarchio Badensis heredis unio Hermannus I, Hermannus ellarchionis Fringensis filius, quem gloriosissimum serenissimo familia Badensis propagatorem veneramus. Herold. quod nobilitatis genus ad istius territorii? Badens.

Comitatum olim fuisse memorant, dum
demum Marchiam esse voluerit Henricus au-
ceps Sagacissimus equitum Illustrissimorum
fautor et propagator. Herold: quod irabis
huius Sanguine in arcâ aureâ Symbolum?
Badens. idem si placet, quod aries olim Mar-
chius galeis Romanorum impositus, isque
Sanguinolente pictus: in oncupa nempe eti-
am fuso Sanguine Badensium fortitudo in
sternendis hostibus, aut si maior, minime
flexibilis Marchionum Badensium Con-
stantia in sustentando Imperio ad unitâ
inclinans opem. Herold: probasti arcæ
originem, ac vestigatam, probasti Perri-
lorii Nobilitatem, rata habebis hoc in sig-
nia, ac scuto ipsi affiguntur. . . . Succedat
alter. . . . Hochberg: Scutum Coram Hoch-
bergense approbandum exhibeo Generosissime
Domine. Herold: unde ortum irabis suum
leo hui rubens in arcâ argentea Hochberg:
in hoc eo iam fuisse Landolinum. Circa mil-
lesimum annum, atque raptum Comi-
tes Faringenses ob Land gravatum Brisgoiâ
Sigillum foundationis Conobii Sulzbergici ad-
cet. Hermannus I vero postquam Symbo-
lum Badense cum Ludiltha sibi adsererat
arcam istam more eius scutuli, quo non nisi
unum Serpente proferre solebant, omisit,
dum demum sculo decimo 5to eam demum
sepeo inveniit suus Christophorus I Mar-
chio Serenissimus. Herold: qui igitur
Marchia ramo Badensi obtingit? Hochberg:
dico adhuc ramo Badico. Hochbergen cum
aliis Brisgoiis ditionibus, dum sculo
decimo quarto Otto III Marchio Hochbergen-

7
Sic una cum Hochbergensi linea amictus ea
Bernardo I Badensi cognato suo concederet, una
cum Domino Hochingensi. Herold: quod genus
Nobilitatis territorio competit? Hochberg. do-
minii Titulum olim obtinuerat, ut investitu-
rurarum litero testantur, post modum autem
Ernesto Marchioni roganti Carolus V concepit,
ut Hochberga et Marchionatus appellaretur, et
Tanquam principatus cum Regalibus Domini
Badensi conferretur, quo nomina in senatu
principum ei sententiam dicendi ius esset.
Herold: iusta et iura est demonstratio, rata
habentur hoc insignia, et scuto ipsi affiguntur.
Incedat alior. . . . . quam in affers Domini
Teperam & Sausenberg. Sausenbergensem Glo-
riosissime Domine. Heroldus unde acceptu
hoc genus figurarum? Sausenberg: ab Hoch-
bergio = Hochbergicis. facta nempe a Chri-
stophoro I ditionum divisione in filios Ber-
nardum N, Philippum et Ernestum, Uren-
bergia cedente in partem Ernesto I Marchioni
Surlaenti, demum sibi duas ob Superiorem
et inferiorem Ufenbergiam jussu Patris af-
fumpsit alas. Herold: qui autem delassa
est Sausenberga ad Marchiones Badenses?
Sausenberg: Sausenberga una cum Götlanis
ditionibus ac Badenweiler Christophoro
I Marchioni Badensi a Philippo Sausen-
bergiorum postremo in partem cessit Floridi-
ariam confirmante de Maximiliano Impera-
tore, Neotapho tamen utitur a Christophoro jure
potento duci Ludovico de Longueville cum
ingenti pecunia summa in dotem Philippi
silialem concepit. Herold: quod territorio
genus Nobilitatis & Sausenberg. Ledes Marchio-

num erat Hochbergiorum alterius linea
Lausenbergae, cui ab eisdem, qui ipse qui Land-
gravius erat, Landgraviatus Titulus accepit
Herold: iuxta omnino ac rata habentur hoc
insignia, ac scuto ipsi affiguntur.
Succedat alter. . . . quem tu indicas insignium
duorum auctorem? Götelensis. ipsos dignos-
tas Basilienses, à quorum ultimo, Cutholdo
Namine, donatione accepit arcem Götelensem
Henricus V Hochbergensis, quâ lineâ emor-
tuâ eam recepit Christophorus I Marchio
Badensis ex pacto hereditario Successionis cū
Philippo Hochbergensi inito. Herold: quod
territorio est nobilitas? Götelens est archiona-
tus est, qui ipse sedem Lausenbergâ in arcem
Götelensem transulerant Marchiones Lau-
enbergicæ Hochbergici, unde et post Marchio-
nes Götelenses dicti: Duces de Longueville
eam in suis Titulis vocant Marchiam, Bad-
ensis contra titulus dominium in re illam
nuncupat. Herold quid nobilitatis indicat
Eco hic rubens innatans fluctibus? Götel.
Heroum Badensium profertur in mediâ
sanguinis effusione periculorum Contemp-
tum certissimum sane nobilitatis Eques-
tris argumentum. Herold: rite et tui
Dominii probata sunt insignia, rata habentur
et scuto ipsi affiguntur.
Succedat alius. . . . Badenvillanus. Grabem
probabo auream Canteris nigris distinctam
ribus, in arcâ rubâ. Herold: unde ortu
hinc insigne? Badenvill: a Thasbergis
Comitibus, quorum cum unus ab Theore
Comitissa friburgensi Badenvillanam Dy-
nastiam Götalem accepisset, suum Uxorio
dominio indidit Symbolum. Herold: quod
territorio genus Nobilitatis? Badenvillanus.

8
aliud non nisi Dynastiam fuisse constat. Herold
qui autem Badensi Cespit Familia? Badenvil.
Rudolpho Causenbergio concepit utpote sororis
suo coniugi Joannes Comes Triburgensis Ulti-
mus Comitatum Neco Caschen sem una cum
Domino Badenvillano. à Causenbergicis autem
recepit Christophorus I., ut in Causenbergi-
co insigni ante demonstratum. Herold:
etiam sua rata habentur insignia, atque scuto
ipsi affiguntur . . . . Succedat alius . . . .
quam tu exhibes Devitorii Teperam? Sponheim:
Sponheimensem. Herold: unde Teperatum
hor insigni? Sponheim: ab episcopis comitibus Spon-
heimis Bernardus I Marchio Badensis accepit,
eoque usus jam est. Herold: unde autem duo
hi Laberculi? Sponheim: inferiorem de notat
alter, alter Superiorem Comitatum. Herold:
ergo Comitatus est? Sponheim: et quidem
Allodialis ut vocant, in quo etiam filii jure
Successionis gaudent, ex quo Serenissima Domus
nostra jus hereditarium allegat. Herold: qui
autem hor? Sponheim: si non: certe non
Magnam Sponheimi partem lega fuit Carolus
Henricus VI Jacobo Marchioni Badensi
quippe Quintæ Mater Melchilidis Joannis
Comitis Sponheimensis filia erat. Herold:
neque sua fallunt insignia, rata habentur.
et scuto ipsi affiguntur . . . . Succedat alius . . . .
quid portendit in scuto rosa in Superiore,
in inferiore Campe aper? Eberstein: Nabi-
litatem indical Comitum Ebersteinensium.
Herold unde orta sunt hor insignia? Eberstein:
ab ipsis Comitibus Ebersteinensibus eo adhuc
Superiore scuto usis: Causam autem duplicis
Teperæ à duobus Ebersteiniorum lineis exi-
stimant plerique petendam, quarum una
alteri superstes namque assumpserit. Herold:
/

in quo Nobilitatis Titulo gaudet Territoriū
Ebersteinense. Eberstein: Comitatus etiam
erat ante ipsa Caroli III. Tempora, hanc
prerogativa hodie adhuc gaudet. Herold
quo jure Badenenses suos agnoscat Dominos?
Eberst. jure hereditario et emptionis. quippe
a Cunigunda Ottonis Ebersteinii filia Ru-
dolphi I. Marchioni Badensi nupta jure in
Comitatum est acquisitum, quoniam et magna
eius pars Lubinde a Rudolpho redempta est.
Herold: justa et vera est demonstratio: rata
habent hoc in signa, et scuto ipsi affigun-
tur . . . . . Succedat altera . . . . . quam in af-
fers Territorii sepeam? Lahr = Mahl: Lahran-
si = Mahlbergensem. Herold: quem primum
adorat sui autorem? Lahr = Mahl: Geroltzecki-
orum familiam superiore seculo emortuam
quo eadem utebatur fasciā. Leonis autem
Mahlbergensis auctores indico Dynastas Mahl-
bergenses, ex quibus una Walthero Geroltzecki-
a nupta Geroltzeckis Dynastiam Lahranam
et Mahlbergensem attulit. Herold: Sunt
igitur Dominia? Lahr = Mahl: quin imo.
Herold: qui venerunt ad serenissimam
familiam Badenensem? Lahr = Mahl:
Anna Maria Jacobi de Geroltzeck unice filia
Friederici V. Marchioni Badenensi Duilacensi
nupta ea jure hereditario auersit serenissi-
mo domui Badenensi, quamquam et post Co-
mitibus Nassau = Saarwerdensibus etiam
armis eripi debuerit dominium Lahrense.
Herold: neque tua improbanda censeo insignia
rata habentur, ac scuto ipsi affiguntur . . . . .
Areas scuti singulas a vobis approbatas et ego
approbo, nobilissimas pronuncio, atque con-
firmo. Vim brevis sigillatim inquirere minus
necessarium duco, Galea quoque suam Eques-
trem demonstrabit familiam, nihil itaque

amplius desidero, quam Telamonis scuto apponi
solitos. Badenſ. à Leonibus olim ſuſtentari ſepe-
ram ad latus, Gryphos vero Teſtes ſubjectos appin-
gi jubebat vetus olim Familia Badenſis, dum
demum ſereniſſimus Fundator noſter Wilhel-
mus Torque velleris aurei ꝑ quo à Rege Hispaniæ
Cohoneſtatus fuerat ſcutum primis circum-
daret. Herold: inter primas nulli ſecondam
comprobasti mihi nobilitatis Teſeram; ac
equeſtrem poſſe eſſe, duo Cornua Galæ inſiſſa
Certiffima quippe equeſtris Nobilitatis
inſignia, me convincunt. Sereniſſimam
hæc Teſera conſignat domum, Illuſtriſſi-
mam Familiam, Vivat, vigeat, Ceren-
net! unum Superest, ut Wilhelmum
Glorioſiſſimum Fundatorem noſtrum
prolem a Ledecimprogenitoribus Nobiliſſimam
demonſtretis. quare interim Genealogicam
veſtram, ac Equeſtrem parate arborem, ego
quo demonſtraſtis hæc omnia, et Matrícula inſcribã.

Episodium II

Muſicus I. Belle proſecto demonſtrata
ſunt Sereniſſimo Domus noſtro inſignia.
Cluſivus II. Inſignia certe non demonſtraſ-
ſent, niſi Dominia eſſent inſignia, ipſe
ſaque Heroum facta fuiſſent illuſtriſ-
ſima. Cluſivus I. N. S. en l'indimagiſtã
rurale: Candidatum credo adduxit ad ſcenas.

admittendum: hem duos nos agamus Pro-
fessores, diutius autibus de hunc quisque al-
terius confis met. Ludimagister. bona dies do-
mini Confratres! didici hunc puero huncaque
in Septem annis jam latine, et jam proter la-
tine, et audivi, quod vos domini vos hodie ju-
cundos faciat et quod nominis diem Chris-
tiano Wilhelmi Beati hui hodie venea-
tis, hui Christophilum meum per compli-
mentum Christophile . . . . . habesne papores
sub pileo? I ad vos adduxi, ut eum in vestra
Scholam admittere debeatis, examine eum
semel, si potest latine, si ut pira. Clusius
I unde ergo venis Christophile? Proph: hum.
hum. hum. . . . . an ergo nihil dicis? Ludi-
magister. ebienus. bene bene, loquere. Proph:
venis. . . . . venis. venis. ego non sum venator.
Ludimag. dii ergo a villa Stoken Koppfensi.
Proph: ha ha Koppfenshochschula. Clusius.
II. quis ergo erit pater tuus? Proph: edit,
edit. . . . . ego? Clusius. edo caseum et panem
nostrum quotidianum. Ludimag: ubi
ergo es modo? nihil audis? Proph: modo
. . . . . modo. . . . . modo a pta tiro. Ludimag:
ergo dicam ego, hunc patrem non novi,
nunquam unquam guttam eum ipso.
. . . . . Clusius: II. quoniam ergo est tua pa-
rens? Proph: parens. . . . . parens. . . . . parens. . .
ha ha sus sus, auctorque, parensque, mi-
nicipi conpina. . . . . adolescens, augur adho-
ret. Clusius: I. hem Ingenuitas adoles-
centis. erit forte quorundam Zingarorum,
et augurum multa femina. quam
optime puer erit educatus. Ludimagist.
ego narrobo vobis, quomodo res se habet,

u. Pater suus habite inc inc Aluud. Aluud.
 Musici II. Cantharus. Ludimag. Cantharus vini,
 et hini puer videt ipsum nunquam, et mater
 tota die pascit suos, et cum quatuor pedibus, et
 cum duobus pedibus, et hini videt puer etiam
 non illam. . . nemo curat pro puero; Quia
 ego incepti me ipsius suscipere, et dediti ipsi
 latine. Musici I. ita nempe fit, ut tibi pa-
 rentes vigili in iuvenes oculo omnino deficient,
 neque in litteris proficiant pueri, neque bonis
 excolantur moribus. Musici II. Certe tuus
 Prophilus non poterit admitti, nescit enim
 principia, ac nullis plane cauectus est moribus.
 no tibi disuaderem excellentis Domine professor,
 qui ipse ita statuit Salomon noster, ut nemo
 nisi qui sit sapacia, proiciat litterarum fun-
 damenta, nemo, nisi qui penit bonis cauectus
 iam sit moribus, nemo, nisi quem et vigil
 parentum cura ad disciplinam adigat,
 ad Athoneum admittat nostrum, aut si
 que irreperit errore huius fari no puer, denno
 excludatur. Ludimag. ne lucente puerulo
 gratiose domine. recita tua Carmina, que
 tibi dedi. . . Sicut alter virgilius tibi reci-
 tabit. Prophi:

Difficilis, facilis iuuandus, aerbuset idemes
 Lemper et es sanus doctor sacer, atque profanus
 gratulor optime prin, gratulor optime ceps
 doct or et exto dein, fautor adesto que ceps.

Musici I ho ho ho Domine ludimagister,
 caue tibi, ne ex partu ingenii tuo nascatur
 asinus claudicans. Cholia mboseius modi
 mille tibi ex tempore ludam. . . .
 audi. . . .

O Tite, tute Tati tui Crines phamine phati
mente parum sanus, agmina claudisamus.
Inque puer tite, heu thro charissime phile
nunquam admitteris Strophilus semper esis.
Quare a pagite vicus, et ad mystum canite verus
vestros, ignavis atque parentum, aut tutorum
vigilantia destitutus parentibus Athenou in
nostrum neutiquam patet: Ludimag. Simile
quhi quoso nihil pro malorem tantum tenta-
re volui redibo post annum cum meo Charif-
simo Strophilo. ellusii. I. expecta Strophile
nomo hodie ex Atheno sub offensus dimittat
age domine collega sonoro cantu pellamus
Strophili, ac Domini Ludimagis nubi la.
Domine Compas age Titillemus fides. ellusii.
II. prosto su miquid autem canendum putatis.
ellusii. III. Choralem puto pro D. Ludimagis pro
assumendam esse materiam. . . . allega.

Dies est huius jubilus
Cantu fac applaudi
admitti vult Strophilus

Domine exaudi.

ad letam ad nonam, ad usperas
ist Dominus Strophilus semper nass

Strophium. Po. Eleison.

heus Strophile, hem Strophile

cum musis pax vobis

O pamyphile et Theophile

orate pro nobis.

Strophile Strophilus doctor est

in G. B. R. in litteris graviss

Strophilus feret phamen

in Solum Solum amen.

Musicius II. age paremus noscilo, demonstratio
genealogica instat.

Inductio III.

Herold: quod igitur felix faustumque sit,
talis cum sit quisque Rami Luvulus, qualem
radix ac Stema ipsum genuit. Wilhelmum
nostrum si Illustrissimum Sacri Roma-
ni Imperii Equitem proclamare vultis, cum
a Sedem progenitoribus nobilissimis recte
descendentibus linea prognatum ostenda-
tis necesse est. Quare accedant Genea logeta,
atque exhibendos in arbore Wilhelmi
Maiores fuisse illustrissimos pro tenuitate
sua demonstrent. Genealog. d. Wilhelmum
hui vides Generosissime Domine literis exa-
ratum maiusculis nomen quippe magnam,
idque serenissimis suis posteris ea a se heredi-
dit avum fuit is inter fratres natu maior
Præmissimus et Marchio Badensis
et Stochbergensis etc. etc. etc.
Comitiarum imperialis profes Supre-
mus nec non Imperialis Camera Spirensis
Judea sagacissimus, quæ ac Illustrissimus
Gloriosissimus Fundator noster Patris
Pater, ac Princeps Sacri Romani Imperii
potentissimus, Zelotes animarum sibi
Subditarum Reverendissimus ac Collegi-
orum Societatis LESU Badensis et Stalni-
gensis fundator et munificentissimus. Vir
state quatuor ultra octoginta annos producta
accedens, plenus dierum et gratia, ac san-
guine a se relicto et in posteris Illustrissimus
obit Die XXII Maïi anno MDC.LXXVII
Cuius et aniversariam grata mens nostra
hodie celebrat. Herold: quem adsignatis

Wilhelmi nostri serenissimum
Patrem? Genealog. quem vides huius Edwardum
Fortunatum Christophori III Filium, cumque
Principem Marchionem Badensem. Eduar-
dum cum discipulis alterum Angli olim donatum,
et nobilitate sanguinis et amore in sanctam
Romanam Ecclesiam. Fortunatum autem
eum iure pronuncio, siquidem primus is
est Marchionibus Badico-Badensibus a
Jacobo Marchione Durlacensi ad Catholica
traductus castra Illustrissimum sanguine
et lumine fidei Orthodoxo illustravit, et des-
cendentia a se imperii lumina etiam in
Celo Ecclesiastico lucere fecit. postquam
Jacobus Marchio Durlacensis habitis
iuxta ipsius Badenensis disputationibus pro-
temicis Schmelidinum Durlacensem ip-
ser et Patrem Deodorum Busorum S. S.
e Collegio Molsheimensi auersum ab
eodem Patre Conversus non diu ante ad
fidem orthodoxam fuerat. Heroldus.
Christophorum forte Patrem indica-
bis avum? Genealog. 3. ut eum maxime.
e Paternis Ditionibus Hedenlacheram
Sortitus est, ubi et Sedem fuit. postquam
una cum aliis in tractu Vixen burgico
Dominis a Maximiliano Imperatore in
meritorum premium illam accepit
Christophorus I ipsius Avus Paternus
militavit fortissimus Eques Regis Suecico,
cum mortalitatem egerit anno MDLXXV
filios quinque Superstites habens. Herold.
quam habuit aviam Paternam Wilhelmus?
Genealog. 4. S. Coniugem ac Gustavi I Regis Suecico

12

Filiam, quem alterum veluti Cosarem Supre-
ma Lucia indigna protendentem, eumque
de Pompeio altero Christiano Rege Janis
victorem ac Regem venerata est Lucia; adeo
et Regias Wilhelmus noster protendet
Coronas. Herold quo proavo 1mo ab avo
nempe Paterno Gaudet Wilhelmus?
Genealog. V. Bernardo IV Christophoro I
filio. Grimus is est linearum Baden-
ensis et Surlaensis cum Ernesto Trabe Propa-
gator, ac Patrens, postquam jam ante frater
Jacobus Elector Trevirensis designatus erat.
Gubernabat Sapientissime Philippi Secundi
Regis Hispanis Nominis duatum Luacen-
burgensem. Hypotheriam Lutetiaensem
a Philippi fratris filia Bavariae ducis
numerata reliit, secuniam. Vergente demum
aetate nupsit Francisco Luemburgio Caroli
Comitis de Brionne filio, ac Wilhelmi
Nostri Croavis 1mo. Herold quos ab avo
primos a Croavo Paterno numerat
Serenissimus Fundator noster? Genealog.
3. Abavum 1mo habuit Christophorum
1mo Caroli Belliosic Marchionis Baden-
sis et Catharinae Cosaris Frederici III. Sororis
filium Serenissimo hodierno Baden-
Familio Propatorem Illustrissimum.
Vixit erat Christophorus ob insignem pru-
dentiam a Frederico et Maximiliano
Imperatoribus summo in honore habitus,
ac hereditaria a Maximiliano Luxen-
burgensi profectura, et bonis a conscrip-
to

in a se suisque impensis milite rebellibus
ademptis donatus. Herold: quam habuit
Conjugem. Geneal: s. Ottiliam Joannis
Cazenelebogensis filiam, quam cum Comita-
tum Cazenelebogensem quamquam iure
protendebat Christophorus. Herold: quos
ad Signatis Wilhelmi ab eius proavia Da
Franciscâ abavos Do Genealog: 2. Petrum
II Comitem Luxemburgensem, Ducem S.
Pauli et Martie et Comitem de Brienne
abaorum Do et Francisco Patrem indico,
quacum Regia Familia et Wilhelmus orien-
talis Imperii Coronas et Hierosolymitanas
Crucis protendit. Vir erat Petrus, quem in
illustissima Gallia Sidera. Sub Carolo VIII
obstupuit Orbis Universus. Herold: quam
autem nacta est Francisca Matrem Illustri-
simam? Geneal: 3. Margaretham ducipam
Sabaudie, cuius prole reliquâ promaturâ
morte extinctâ, Maria sola et Francisca,
illa Francisco Borbonio Bernardo IV nostra
magnam Comitatus Luxemburgensis partem
in dotem attulit. Herold: quos abavia Wil-
helmi recensetis Proavos Do. Geneal: s.
proavum huius Gustavum I Consilio Parente
Gustavum Francum vulgò dicitur, Regem
Suecicis Potentissimum a signo. Proavia
Da gaudet Wilhelmus nostra Catharinâ
Serenissimâ ducipam Saxonica Gusta-
vi I Regina Coniuge. Herold: quos abavos
3 Do a Proavo Do adstruitis Wilhelmo?
Geneal: 2. Ernum Wasam de Adboholm
Supremum Regni Suecicis administratorem
Consiliarium è Regiâ Wasarum familiâ
prognatum. Est is in Stockholmienfi

15

in Carnificinâ unâ cum aliis Regni Croaci-
bus inuente Soudo 5to decimo Capite
truncatus. Abavi III Erici Wase conjugem
natus est Wilhelmus Coriliam ab Ecty
Nobilissimâ, ac Equestris familiae prolem
Illustrissimâ. Herold: quos Abavos 4^{tos}
a Croavia 2da reuocatis? Geneal 3. Magni
I Ducem Saxo Lanenburgium Catharine,
quam Gustavi 5^{mi} Conjugem, ante diximus,
6^{atrem} Serenissimum. Magnum profecto
nomine et omni, prolium, Nobilitate, nume-
ro, ac fortuna, abaviam Wilhelmi 4ta
vides alteram Henrici Senioris ducis Brun-
wicensis filiam, ac Magni I Conjugem Pre-
nissimam. Herold: et a Sedeim progenitori-
bus Illustrissimis reite demonstratis Nobili-
tatem Wilhelmi Equestrem. quid igitur
nunc Super, nisi ut comprobata Nobili-
tatis Equestris in signia Tesoro ipsi Genti-
litio infigamus. Datum igitur habetis in
Ludis quibusque Equestribus gentilitium isthor-
cutum, Equestrem Serenissimo nostro Tami-
lio prosapiam reite a Sedeim progenitoribus
Nobilissimis, Illustrissimis, Potentissi-
mis Serenissimisque reite descendisse linea
Cornua affriment Equestris Valeo infixa,
queis familiam Serenissimo sanguine il-
lustrissimam, antiquitate Prosapia plera-
rumque excellentissimam, protensionibus
in Regna et Provincias, Privilegiis, Pro-
rogativis, ac Cofessionibus ditissimam
et quod potissimum est, Heroibus etiam
hodie inuicissimis foundissimam infig-

in nio, exorno, atque Confirmito. . . . .
Vos interim Telamones Carouli ad Specta-
tores accedite, lotibus signa ex promite vestra
at ea abundantia Cordis Venellum os lo-
quatur vestrum.

Telam: I.

Nobile par fratrum dixit, repetitq; Theatru
hoc quibus arma rego, pyrobolator ego.
meum mellagne Bater, Bahio Bahis unice frater
hostes Sterne pedes, Sternito dua et Eques.

Telam II.

quas mens fert venas, mihi reple magne elusionas
in genua arte tua sint tua scita sua.

Wilhelmi ulisses tibi sint, imiteris Achilles
In saga picta roga, Leuiam egoque roga.

Badensis. Ne vero et nostrum Serenis-
simis Wilhelms nostris desideretur
homagium, Wilhelmo Gloriosissimo

fundatori nostro et Zeloti quondam
pro Gloria DCA ferventissimo, ceterisque
Wilhelms Gloriosissime iamjam defunctis
colestem cum Sanctis Gertrude, Rictrude,
Bertha, Ottilia, ac Roswinda eorundem
gaudentibus propagine ac praeipue cum
B. Bernardo Marchione Badensi
appreciamur sempiternam Societatem.
Ceterisque vero Wilhelms
Serenissimis Gloriosissime adhuc

in viventibus ac Athenis hujatis Tu-
loribus Clementissimis consuetum il-
lud Vixoon ouinimus:

Vivant, Vivant, Vivant.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a list or a set of instructions.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a list or a set of instructions.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a list or a set of instructions.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a list or a set of instructions.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a list or a set of instructions.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a list or a set of instructions.

Rastatt

114

Rastatt 114

1041

